

Guia docent

2059825 - DS – Dret i societat

Última modificació: 08/06/2023

Unitat responsable: Universitat Politècnica de Catalunya

Unitat que imparteix: 205 - ESEIAAT - Escola Superior d'Enginyeries Industrial i Aeroespacial i Audiovisual de Terrassa - UPC - Campus de Terrassa

Titulació: Diploma Sènior Universitari en Ciència, Tecnologia i Societat

Curs: 2025 - 2026

Crèdits: 5.0

Idiomes: Català

PROFESSORAT

Professorat responsable: Altres:

Joan Tamayo Sala
(Advocat)
(joantamayo@gmail.com)
Jaume Sales Vernet
(Advocat)
(sales.vernet@icater.org)

COMPETÈNCIES DE L'ASSIGNATURA

Breu descripció dels continguts:

Facilitar els conceptes bàsics de dret per permetre una crítica i personal presa de consciència del rol que com a ciutadans volem assumir/exigir en la defensa dels nostres drets.

Fonaments bàsics del dret i la seva evolució històrica.

Aproximació pràctica als drets humans: concepte, fonaments i garanties, amb l'estudi del sistema de protecció a nivell universal, europeu, estatal i local. Anàlisi crítica de la situació actual dels drets humans com a valors essencials d'una societat lliure, plural i democràtica, ja que són també, eines de treball i acció per a prevenir i denunciar abusos i vulneracions

Es treballaran bàsicament el **Drets Humans de Proximitat** que són aquelles necessitats bàsiques o aspiracions legítimes inherents a totes les persones que han de ser cobertes per part de les administracions per garantir el dret a una vida digna de ser viscuda en l'àmbit municipal".

Analitzar els conceptes jurídics bàsics que afecten la nostra vida quotidiana i conèixer els recursos a l'abast dels ciutadans per defensar els seus drets. Conèixer i interpretar les diferents tipologies de contractes, així com els productes de finançament, amb especial incidència als préstecs amb garantia hipotecària. Conceptes bàsics de dret penal i estudi de les fases del procediment penal. Estudi pràctic del sistema impositiu, amb especial incidència a l'IRPF, l'IVA i donacions i successions.

Desenvolupament de competències: capacitat d'anàlisi, anàlisi gràfica, ús de mitjans telemàtics per cercar informació i per relacionar-se amb l'administració, capacitat de síntesis i d'anàlisi crítica de la informació.

CONTINGUTS

Unitat 0: Introducció al dret.

Definició de dret i brevíssima evolució històrica.
Separació de poders: legislatiu, executiu i judicial.
Piràmide normativa.
Descripció de les diferents branques i disciplines del dret.

I Sistema europeu de protecció dels drets humans.- UNA APROXIMACIÓ ALS DRETS HUMANS

Unitat 1: Els drets humans: concepte, fonaments i garanties.

Noció i característiques dels drets humans. Una mica d'Història.
Característiques dels drets humans: universalitat, indivisibilitat i interdependència.

Unitat 2: Sistema universal de protecció internacional dels drets humans.

La Carta de les Nacions Unides i la Declaració Universal.
Els mecanismes de garantia.
Els pactes internacionals de drets humans. Tractats Internacionals.
Els Ciutadans podem fer DENUNCIES ALS ORGANS DE NNUU? Com ??
La protecció específica de col·lectius vulnerables i la persecució de pràctiques especialment aberrants
El Sistema Europeu de protecció dels drets humans

Unitat 3: Estat Espanyol i Catalunya

Àmbit estatal (Constitució espanyola). Sistema de defensa dels Drets a l'Estat Espanyol
Àmbit Catalunya (Estatut d'Autonomia de Catalunya). Sistema de defensa dels Drets a nivell de Catalunya)
Síndic de Greuges de Catalunya
Síndics de Greuges locals
Com podem denunciar els ciutadans??

Unitat 4 : Sistema de Protecció i Garantia dels Drets, a nivell local. Els Drets Humans de Proximitat

Àmbit estatal (Constitució espanyola).Sistema de defensa dels Drets a l'Estat Espanyol

Carta Europea de Drets Humans a la Ciutat

Dret a la Ciutat

Introducció a l'enfocament basat en drets humans en l'acció municipal (Ajuntament) .Paper de les Administracions locals

Síndics de Greuges locals

Mecanisme existents a la ciutat de Terrassa (Síndica de Greuges de Terrassa, Consell d'Entitats-Espai Drets, Comissió de Seguiment i Promoció de la Carta Europea de DDHH...)

El Principi de Subsidiarietat

Unitat 5 : Reptes actuals en matèria de drets humans. ON ESTAN ELS DRETS HUMANS AVUI?

Els drets humans emergents en el s XXI: Interacció dels drets humans.

Principis, Valors, Deures i Drets. Educació en Drets

Com sensibilitzar i promoure els DDHH

Que podem fer la ciutadania?

II - DRET A L'ABAST DE TOTHOM

Unitat 1. El ciutadà com a usuari. Mercat i competència.

Mercat i competència: afectació als usuaris i protecció.

Tipologia de contractes.

Estudi pràctic dels contractes de compravenda i d'arrendament.

Unitat 2. El ciutadà com a deutor. Crisi hipotecaria i 2ª oportunitat.

Formes de finançament.

Hipoteca: clàusules abusives, dació en pagament, devolució despeses.

Insolvència personal i dret a la 2ª oportunitat.

Unitat 3. El ciutadà com a contribuent. Sistema impositiu.

Sistema tributari.

Classificacions dels tributs: directes/indirectes – tipus fix/variable

Impost sobre el Valor Afegit (IVA)

Impost sobre la Renda de les Persones Físiques (IRPF)

Impost sobre Donacions versus Impost sobre Successions.

Unitat 4. El ciutadà com a infractor. Dret penal.

Sistema tributari.

Classificacions dels tributs: directes/indirectes – tipus fix/variable

Impost sobre el Valor Afegit (IVA)

Impost sobre la Renda de les Persones Físiques (IRPF)

Impost sobre Donacions versus Impost sobre Successions.

DINÀMICA DE TREBALL durant el curs:

Classes- debat, sobre temes concrets

Els alumnes també proposaran temes

Treballs individuals i col·lectius

Convidats/convidades (Sindica de Greuges.)

SISTEMA DE QUALIFICACIÓ

L'assignatura es supera en assistir en 80% de les sessions formatives (50% de l'avaluació) i amb el lliurament de treballs en grup o individuals (50% restant).

BIBLIOGRAFIA

- Declaració universal dels drets de l'home.
- Carta Europea de Salvaguarda dels DDHH a la ciutat.
- Constitució Espanyola i Estatut d'Autonomia de Catalunya.
- Legislació bàsica accessible a través del BOE.
- TURULL RUBINAT, Max (Coord.) *Història del dret*. Marcel Pons – Editorial UOC